

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیام‌های صبحگاه

«ویژه فصل بهار»

به کوشش:

مریم سقلاطونی

سرشناسه: سقلاطونی، مریم، ۱۳۵۴ -

عنوان و نام پدیدآور: پیام‌های صبحگاهی «ویژه فصل بهار»/ به کوشش: مریم سقلاطونی؛ تهیه‌کننده مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما؛ کارشناسان علی‌رضا رنجبر، سید محمود طاهری.

مشخصات نشر: قم: صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، مرکز پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص.

شماره: 978-964-514-256-6

شماره: 978-964-514-256-6

وضعیت فهرست نویسی: قیا

یادداشت: کتابنامه: ص ۱۸۲

موضوع: تلویزیون -- پخش برنامه های مذهبی -- اسلام

موضوع: رادیو -- بخش برنامه های مذهبی -- اسلام

شناسه افزوده: رنجبر، علی رضا، ۱۳۵۱ -

شناسه افزوده: طاهری، سید محمود، ۱۳۴۸ -

شناسه افزوده: صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران. مرکز پژوهش‌های اسلامی

زده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ب ۷ ص ۱۹۹۲/۶۱ PN

زده بندی دیو به: ۳۰۲/۲۳۴۵

شماره کتابشناسی: ۲۹۶۶۶۴۲

با آثاری از:

سید محمود ظاہری، مریم سقلاطونی، علی کاملی، معصومہ داوودآبادی

زهرا سادات صالحی، عباس احمدی

کارشناسان:

رضا نجبر، سید محمود طاہری

پیام‌های صبحگاهی و پیش فصل بهار (کد: ۱۸۵۹)

به کوشش: مریم سقا طوقی

تهیه‌کننده و ناشر: مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما

ویراستار: ابو ذر عبدالمطلب

وہ استار ناظم: محمد صادق دھقان

صفحه آرا: سمیه مرادی

طراح جلد: محمد حواد حق پرست

حرف نگاران: حسنه باقری و مرضیه معارفوند نمونه خوانان: محمدرضا صاهب و دنیا باراحمدی

نہایت حجاب: اولیٰ / ۱۳۹۱
 بازخو اتان: محبوبہ سلمان زاد و منصوبہ سلمان زاد

شمارگان: ۱۲۰۰ نسخه

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. ©

نشانی: قم، بلوار امین، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما

تلفون: ۲۹۱۵۵۱۱ - ۲۵۱، دورنگار: ۲۹۱۵۵۱۰

تهران: خیابان جام جم، ساختمان شهید رهبر، طبقه زیرزمین

تلفون: ۰۲۲-۱۴۷۳۸ - ۰۲۱-نمابر: ۲۲۱۷۴۹۹۷

دفتر خراسان: مشهد - خیابان امام خمینی (ره)، جنب باغ ملی، ساختمان صبا، طبقه سوم

تلفون: ۲۲۱۵۱۰۸ - ۲۲۱۵۱۰۶ - ۰۵۱۱ - ۲۲۱۵۱۰۶

www.irc.ir info@irc.ir

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۴-۲۵۶-۶

فهرست مطالب

۷	 دیباجه
۱۱	 مقدمه
۱۳	 صبح در آینه آیات روایات
۱۳	 صبح در آینه آیات
۲۰	 صبح در آینه روایات
۲۹	 تصویر صبح در ادبیات فارسی
۳۵	 نشانه‌های بهاری در قرآن
۵۱	 شگفتی‌های بهاری آفرینش
۵۱	 چون زنبور عسل، اهل کار و تولید باش!
۵۲	 در مبارزه با بی‌کاری و بی‌کاران، چون زنبور عسل باش!
۵۳	 چون زنبور عسل باشید
۵۳	 چون زنبور عسل از پاکیزه‌ها بخورید تا پاکیزه بگویید
۵۵	 عسل و رنگ‌های زیبای آن
۵۵	 نگاه زیبایی شناسانه به رنگ عسل
۵۶	 نگاه روان‌شناسانه به رنگ عسل
۵۷	 نگاه زیبایی‌شناسی به صدای بال‌های زنبور عسل

۵۸	وحی خداوند به زنبور عسل: پیش از هر چیز خانه‌ای برای خود بساز
۵۹	خانه‌ای با کمترین ضایعات و بیشترین گنجایش
۶۰	زنبورهای عسل، مهندسین ماهر
۶۰	زنبور عسل و نخستین سنگ بنای خانه
۶۱	زنبور عسل و لانه‌هایی با مدل‌های گوناگون
۶۲	کندوی عسل، نماد دقت نظر شگفت‌انگیز زنبور عسل
۶۲	سخنی از امام صادق (ع) درباره زنبور عسل
۶۳	درباره یکی از شگفتی‌های بدن زنبور عسل
۶۳	قدرت زنبور عسل
۶۴	نقش زنبور عسل در حفظ گل‌ها و گیاهان و میوه‌ها
۶۴	زنبور عسل و نشانه‌گذاری برای پیدا نمودن هدف
۶۵	خواص و ویژگی‌های درمانی عسل
۶۵	فاسد نشدنی بودن عسل
۶۶	از وحی به زنبور عسل تا وحی به انسان
۶۷	نیایش‌های صبح بهاری
۷۹	سلام‌های صبح بهاری
۸۹	تشبیهات بهاری
۸۹	قرآن کریم
۹۰	امام زمان (عج)
۹۰	ماه مبارک رمضان
۹۱	از بهار پیام‌وزیم
۹۱	درس دوباره زیستن
۹۲	درس دوباره نگرستن

۹۳	بهار، نمونه عملی تحول
۹۵	درس امیدواری به شکفتن مجدد
۹۶	درس طراوت و تازگی
۹۸	درس خداشناسی
۱۰۰	درس حقیقت طلبی
۱۰۰	درس مهرورزی و محبت
۱۰۱	درس تغییر کردن
۱۰۲	درس توجه به قدرت خداوند
۱۰۳	درس جنبش و حرکت در زندگی
۱۰۵	درس بندگی
۱۰۶	درس تواضع و فروتنی
۱۰۷	درس همیاری
۱۰۸	درس معاد و رستاخیز
۱۱۵	درس گذر از سختی ها
۱۱۷	درس مدیریت فرصت ها
۱۱۸	درس بخشیدن بی دریغ
۱۱۹	از بهار بیرون تا بهار درون
۱۲۰	بهار بیرون، بازتاب بهار درون
۱۲۱	بهار و پیام تدریج و آهستگی
۱۲۱	بهار، نماد نوگرایی ها و تازگی ها
۱۲۴	درس تصمیم در پالایش درون
۱۲۵	درسی از برگ درخت بهاری
۱۲۶	درس بازگشت به اصل خویش
۱۲۷	باغ زمستان و باغ نوبهار و دو زبان حال توحیدی متفاوت از آن دو
۱۲۸	روا نبودن خواب در بهار

۱۲۹	بهار، جلوه و آیه خدا
۱۳۱	درس های بهاری از نگاه دیگر
۱۳۱	خداوند و توجه به رنگ ها در قرآن کریم
۱۳۲	رنگ در بهار
۱۳۳	آن رنگ بهتر
۱۳۴	رنگ های بهاری و آثارش
۱۳۴	تاثیر بهار بر روحیه و رفتار
۱۳۶	نسیم بهاری
۱۳۷	نسیم خوش بهار
۱۳۸	چون نسیم بهار، گره گشای باش
۱۳۸	بهار و درس بیاد شدن
۱۳۹	بهار، نماد سرزندگی
۱۴۰	بهار، گذر از سختی ها و رسیدن به آسایش
۱۴۱	درس همگرایی
۱۴۳	از دیدن بهار تا تماشای بهار آفرین
۱۴۴	از بهار تا بهار آفرین
۱۴۵	بهار ظهور... نشانه های بهار حقیقی
۱۵۷	شباهت بهار و کودکی
۱۶۱	دداشت های روزانه
۱۸۵	کتاب نامه

دوباره

بوی باران، بوی سبزه، بوی خاک
شاخه‌های شستنی باران برآورده پاک
آسمان آبی و ابر سپید
برگ‌های سبز بید
عطر نرگس، رقص باد
نغمه‌های شوق پرستوهای شاد
خلوت گرم کبوترهای مست
نرم نرمک می‌رسد اینک بهار
خوش به حال روزگارا!

می‌رسد بهار و زمین، سرود آفرینش دوباره را در گوش طبیعت زمزمه
می‌کند، و صدای شادی رود حنجره طبیعت را به صدا در می‌آورد.
گرمای روح بخش بهار در مزرعه و باغ به سبزه زاران و درختان
بشارت زندگی و حیات تازه می‌دهد تا با نسیم فرح بخش و گوآرای
بهاری خواب رفتگان زمستانی را دعوت به زندگی دوباره کند.

کودکان، چه شور و حالی دارند آن گاه که زمین چرخش دور تازه خود به دور خورشید را آغاز می‌کند و درختان به شکوفه آراسته می‌شوند. اما با تمام این شور و حال چه بسیار زمان‌هایی در محل کار، کلاس و ... خواب بهاری، پلک‌هایمان را سنگین می‌کند، به راستی چرا؟ چرا در بهار که فصل شادابی و طراوت شناخته می‌شود احساس خواب‌آلودگی به انسان دست می‌دهد؟

دانشمندان معتقدند: تغییرات شدید آب و هوایی، باعث نیاز بیش از حد معمر انسان به خواب در فصل بهار می‌شود، اما قابل تامل است که با افزایش طول روز و نور خورشید بیشتر تولید می‌شود و فعالیت جسم را بالا می‌برد و شادی و احساس نشاط را به میزان قابل توجهی افزایش می‌دهد. لذا همین که بتوانیم مخاطب را با امید به سر کار بفرستیم، در حقیقت توانسته‌ایم به نوعی برای او نشاط ایجاد کنیم.

تلویزیون یکی از پرمخاطب‌ترین رسانه‌ها در کشور به حساب می‌آید. هر چند رسانه در طول روز برنامه‌های متنوع و متعددی پخش می‌کند، اما برنامه‌های صبحگاهی به دلیل مختصات آن به گونه‌ای سخنگوی رسانه به شمار می‌آید؛ به طوری که با برنامه‌های دیداری و شنیداری مناسب می‌تواند رنگ تازه‌ای به صبح مخاطب بدهد و او را برای آغاز یک روز تازه و موفق آماده کند.

رویکرد محتوایی برنامه می‌تواند باعث جذب یا دفع مخاطب باشد. برنامه ساز باید نیاز مخاطب را بشناسد به طوری که بتواند نیازهای او را به درستی پاسخ دهد. برنامه صبحگاهی تکاپوی صبحگاهی

می‌خواهد که هم اطلاع رسانی و هم شادابی و هم نشاط را به مخاطب تقدیم کند، زیرا ذهن بیننده برنامه صبحگاهی با یک سری مجهولات مواجه است و آماده تفسیر مطالب نیست، لذا نیازمند یک محرک است.

برنامه صبحگاهی به دلیل آن که جزء ثابت و بدون تغییر جدول پخش (روتین) برنامه‌های رادیو و تلویزیون است، پخش زنده است و به همین دلیل میزان ریسک، خطرپذیری، وبالطبع جذابیت آن بالاست و همچنین به لحاظ ماهیت با برنامه‌های عصرگاهی و شامگاهی بسیار متفاوت است و دارای خصایص آغازگری است و باید آرامش روحی و آماده شدن برای روزی پرکار را برای مخاطب به ارمغان بیاورد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از این روی هرچند که در وصف بهار چکامه‌های شیوا و دلنشین بسیاری توسط شاعران و غزلسرایان این دیار کهن سروده شده است. لکن رسانه نیازمند محتوایی است که ضمن ایجاد انگیزه به ویژگی‌های اشاره شده بتواند نشاط را در مخاطب خویش هویدا نماید.

اثر حاضر که به همت گروه مناسبت‌های مرکز پژوهش‌های اسلامی و به کوشش سرکار خانم مریم سقلاطونی و با همکاری جمعی از نویسندگان فرهیخته تدوین و تقدیم برنامه‌سازان رسانه می‌گردد تلاشی است در جهت پشتیبانی محتوایی برنامه‌های رسانه ملی که امید است با تمام کاستی‌ها مورد پذیرش واقع شود.

اداره کل پژوهش

مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما